

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 17. oktobra 2019*

„Pritožba – Konkurenca – Omejevalni sporazumi – Trg etanola – Uredba (ES) št. 1/2003 – Člen 20(4) – Odločba o pregledu – Potek pregleda – Zaupnost korespondence med odvetnikom in njegovo stranko – Zavrnitev odloga izvajanja preiskovalnih ukrepov – Ničnostna tožba – Dopustnost – Pripravljalna odločba“

V zadevi C-403/18 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 14. junija 2018,

Alcogroup SA,

Alcodis SA,

s sedežem v Bruslju (Belgija), ki ju zastopajo P. de Bandt, J. Dewispelaere in J. Probst, avocats,

pritožnici,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopajo T. Christoforou, V. Bottka, C. Giolito in F. Jimeno Fernández, agenti,

tožena stranka na prvi stopnji,

Orde van Vlaamse Balies s sedežem v Bruslju, ki ga zastopata F. Wijckmans, S. De Keer, advocaten, in S. Engelen, avocat,

Ordre des barreaux francophones et germanophone,

Ordre français des avocats du barreau de Bruxelles,

s sedežem v Bruslju, ki ju zastopajo T. Bontinck, A. Guillerme in P. Goffinet, avocats,

intervenientke na prvi stopnji,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi L. S. Rossi (poročevalka), predsednica senata, J. Malenovský, in F. Biltgen, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

* Jezik postopka: francoščina.

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Družbi Alcogroup SA in Alcodis SA s pritožbo predlagata razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 10. aprila 2018, Alcogroup in Alcodis/Komisija (T-274/15, neobjavljena, EU:T:2018:179; v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Splošno sodišče kot nedopustno zavrglo njuno tožbo za razglasitev ničnosti, prvič, Sklepa Komisije C(2015) 1769 final z dne 12. marca 2015, naslovljenega na družbo Alcogroup in na vse družbe, ki jih ta družba neposredno ali posredno nadzoruje, vključno z družbo Alcodis, v zvezi s postopkom za uporabo člena 20(4) Uredbe sveta (ES) št. 1/2003 (AT.40244 – Bioetanol) (v nadaljevanju: druga odločba o pregledu), in drugič, dopisa Komisije z dne 8. maja 2015, naslovljenega na družbo Alcogroup v okviru preiskave AT.40244 – Bioetanol in AT.40054 – Oil and Biofuel Markets (v nadaljevanju: dopis z dne 8. maja 2015).

I. Pravni okvir

- 2 Člen 20 Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov [101] in [102 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 2, str. 205), naslovljen „Pooblastilo Komisije za pregled“, v odstavkih 1 in 4 določa:

„1. Za izpolnjevanje dolžnosti, ki jih nalaga ta uredba, lahko Komisija izvaja vse potrebne preglede podjetij in podjetniških združenj.

[...]

4. Podjetja in podjetniška združenja se morajo podrediti pregledom, ki jih z odločbo odredi Komisija. Odločba podrobno navaja predmet in namen pregleda, določi datum začetka in navede sankcije, ki jih predvidevata člena 23 in 24, ter pravico Sodišča do pritožbe zoper odločbo [pravico do tožbe zoper odločbo pred Sodiščem] [...].“

II. Dejansko stanje

- 3 Splošno sodišče je dejansko stanje predstavilo v točkah od 1 do 27 izpodbijane sodbe.

„1 Tožeči stranki, družba Alcogroup in njena hčerinska družba Alcodis, sta dejavni v proizvodnji, predelavi in trženju uporabljenega etanola, na eni strani, kot aditiva v proizvodnji fosilnih goril ali kot goriva kot takega, in na drugi strani kot tradicionalne sestavine na primer v proizvodnji pijač in izdelavi farmacevtskih, kemijskih in kozmetičnih proizvodov.

Prva preiskava in prvi pregled

- 2 Po pritožbi, ki je bila vložena marca 2013, je Evropska komisija maja 2013 izvedla preglede v prostorih Platts (U.K.) Ltd in v prostorih nekaterih podjetij, ki so aktivna v sektorjih surove nafte, rafiniranih naftnih derivatov in biogoriv. Platts (U.K.) je podjetje, ki je razvilo in ki javnosti

nudi metodo ocene cen etanola, imenovano ‚market-on-close‘. Ti pregledi so potekali v okviru preiskave Komisije, ki se je nanašala tako na delovanje te metode kot na morebitna tajna dogovarjanja med podjetji (v nadaljevanju: prva preiskava). Zadeva je bila registrirana pri Komisiji pod referenčno številko AT.40054 – Oil and Biofuel Markets (prej OCTOPUS).

- 3 V teh okoliščinah je Komisija sprejela odločbo z dne 29. septembra 2014, s katero je družbi Alcogroup in vsem podjetjem, ki so pod njenim neposrednim in posrednim nadzorom, med katerimi je tudi družba Alcodis, naložila, da se morajo podrediti pregledom na podlagi člena 20(4) [Uredbe št. 1/2003]. Pregled je bil izveden v skupnih prostorih tožečih strank od 7. do 10. oktobra 2014. Komisija je pooblastila petnajst uradnikov, da opravijo ta pregled ob pomoči predstavnikov belgijskega urada za konkurenco in tožeči stranki sta zaprosili za pomoč svoje odvetnike.
- 4 Po prvem pregledu so bili izdelani in izmenjani številni dokumenti in elektronska sporočila med tožečima strankama in njunimi odvetniki za njuno obrambo. Tožeči stranki menita, da je bilo zaradi jasne oznake, da za te dokumente in elektronska sporočila velja poklicna tajnost odvetnikov, na vsej korespondenci v naslovu navedeno ‚legally privileged‘ (zaščiten z zaupnostjo komunikacij med odvetnikom in njegovo stranko) ali je bila vložena v spis, naslovljen ‚Legally privileged‘.

Druga preiskava in drugi pregled

- 5 Hkrati z drugo preiskavo je Komisija začela preiskavo AT.40244 – Bioethanol (prej AQUAVIT) v zvezi z morebitnimi sporazumi ali morebitnimi usklajenimi ravnanji, katerih cilj so bili uskladitev ravnanja podjetij, ki delujejo v sektorju trženja bioetanola v Evropskem gospodarskem prostoru (EGS), delitev trgov in strank ter izmenjava informacij (v nadaljevanju: druga preiskava).
- 6 Komisija je v okviru druge preiskave sprejela drugo odločbo o pregledu.
- 7 Komisija je 16. marca 2015 pooblastila osem uradnikov, naj opravijo drugi pregled v prostorih tožečih strank. Med temi uradniki je bil le eden od inšpektorjev, ki so bili pooblaščen za prvi pregled. Dalje, dva agenta belgijskega urada za konkurenco, ki sta pomagala pri prvem pregledu, sta pomagala tudi pri drugem. Nazadnje, P. B. in L. B. (v nadaljevanju: skupaj: svetovalca tožečih strank) sta pomagala pri drugem pregledu.
- 8 Drugi pregled je potekal štiri dni, in sicer od torka, 24. marca, do petka, 27. marca 2015.

Prvi del drugega pregleda (24. marec 2015)

- 9 Svetovalca tožečih strank sta že prvega dne drugega pregleda pri Komisiji vložila predlog za spoštovanje zaupnosti dokumentov obrambe, ki so bili predloženi v prvem pregledu.
- 10 Stranke se ne strinjajo glede načinov, ki sta jih tožeči stranki zahtevali in jih je Komisija načeloma sprejela, da bi zagotovila to zaupnost in niti glede konkretnega poteka od prvega dne tega pregleda.
- 11 Ni sporno, da so inšpektorji Komisije opravili informacijske raziskave, da bi ugotovili, kateri dokumenti bi bili lahko zanimivi za drugo preiskavo. Pregledali so strežnike, trde diske in elektronska orodja nekaterih oseb, ki imajo pomembno vlogo pri pritožnicah. Pred posamično preverbo dokumentov so inšpektorji na kraju samem naredili kopije dokumentov, ki so jih našli na računalnikih Komisije in pri tem uporabili programsko opremo digitalne preiskave, imenovano ‚Nuix‘, ki dopušča indeksacijo in iskanje po specifičnih ključnih besedah.

Drugi dan drugega pregleda (25. marec 2015)

- 12 Inšpektorji so 25. marca 2015 začeli posamično analizirati dokumente, ki so bili prekopirani na računalnike Komisije.
- 13 Na koncu tega dne so inšpektorji Komisije na USB ključek posneli seznam 59 sklopov dokumentov ‚za izvoz‘.
- 14 Izkazalo se je, da je bilo v predmetu ali v naslovu petih elektronskih sporočil med 59 sklopi dokumentov navedeno ‚legally privileged‘.
- 15 Ob branju seznama dokumentov ‚za izvoz‘ na USB ključku so svetovalci tožečih strank nasprotovali zasegu teh elektronskih sporočil in njihovih prilog, čemur Komisija ni ugovarjala. Ti dokumenti torej niso bili vloženi v spis Komisije.

Tretji dan drugega pregleda (26. marec 2015)

- 16 Tretji dan pregleda je Komisija tožeči stranki obvestila, da čeprav je bila samo na enem dokumentu oznaka ‚za izvoz‘, je program Nuix avtomatično izbral vse povezane dokumente, opredeljene kot ‚celotno družinsko drevo‘, in ne le posameznega elementa, ki je označen za izvoz. S tem naj bi bilo pojasnjeno, zakaj se je pet elektronskih sporočil ‚potencialno zaščitenih‘ z zaupnostjo korespondence med odvetnikom in njegovo stranko, navedenih v točki 14 zgoraj, znašlo na seznamu dokumentov ‚za izvoz‘, in tako dajalo vtis, da so bili vsi dokumenti označeni za izvoz.
- 17 Poleg tega so inšpektorji izključili podatke, ki so bili skopirani na računalnike Komisije in dani v iskalnike po ključnih besedah dokumentov z navedbo ‚legally privileged‘. Neposredno so jih vložili v ločen informacijski spis, da jih bo posamično pregledal inšpektor ob prisotnosti enega od svetovalcev tožečih strank. Tako je bilo ločenih 22.000 dokumentov z oznako ‚legally privileged‘. Pri tem posamičnem preverjanju so svetovalci tožečih strank poskrbeli, da so zakrili ogrodno vrstico programske opreme Nuix.
- 18 Iz zapisnika pregleda dokumentov, ki so bili zaupni, izhaja, da je bil en dokument zapečaten 26. marca 2015. Gre za dogovor med L., družbo, ki jo je ustanovil L. B., in družbo Alcogroup. Komisija je želela preveriti, ali ima L. B. status neodvisnega odvetnika v smislu sodne prakse sodišč Evropske unije in tožeči stranki sta navedli dejstvo, da za ta dogovor velja zaupnost korespondence med odvetnikom in njegovo stranko.

Četrty in zadnji del drugega pregleda (27. marec 2015)

- 19 Metoda, ki je opisana v točki 17 zgoraj, za katero Komisija meni, da je preveč težavna, je bila opuščena proti koncu dopoldneva četrtega dneva pregleda.
- 20 Nazadnje, Komisiji je bilo dovoljeno, da na hitro pregleda dokumente z oznako ‚legally privileged‘, potem ko so bili dokumenti, s poznejšim datumom kot je 7. oktober 2014, ko se je začel prvi pregled, izključeni. V okviru te prilagoditve naj bi Komisija, po pojasnilih svetovalcev tožečih strank, sprejela, da ne bo preučila, niti na hitro, nekaterih dokumentov.
- 21 Kljub dejstvu, da je bil seznam dokumentov, ki jih je treba preučiti, izločen iz dokumentov z navedbo ‚legally privileged‘, sta tožeči stranki med dokumenti s seznama ‚za izvoz‘, ki so ga sestavili inšpektorji 27. marca 2015, izpostavili dokument, za katerega sta menili, da zanj velja zaupnost korespondence med odvetnikom in njegovo stranko.
- 22 Ker sta tožeči stranki nasprotovati temu, da se ta dokument zaseže, so inšpektorji sprejeli, da ga izločijo s seznama dokumentov ‚za izvoz‘.

Razvoj dogodkov po drugem pregledu

- 23 Komisija je z dopisom z dne 16. aprila 2015 v zapečateni kuverti vrnila dogovor, sklenjen med družbo L., ki jo je ustanovil L. B., in družbo Alcogroup, z obrazložitvijo, da dokument ni bil upošteven za preiskavo.
- 24 Tožeči stranki sta z dopisom, ki je bil 21. aprila 2015 poslan Komisiji, trdili, da je vpogled v številne dokumente, ki so bili predloženi v njuno obrambo ob prvem pregledu, ob drugem pregledu pomenil kršitev pravice do poštenega sojenja in temeljne pravice do nedotakljivosti stanovanja ter načel dobrega upravljanja in varstva zaupanja v pravo. Te kršitve naj bi se pojavile v prvi in drugi preiskavi, tako da bi Komisija morala potrditi „takojšen odlog kakršnegakoli preiskovalnega dejanja ali drugega dejanja, ki so ga določile službe Komisije glede [...] v postopkih AT.40244 (AQUAVIT) in AT.40054 (OCTOPUS)“.
- 25 Komisija je z dopisom z dne 8. maja 2015 zavrnila zahtevo za odlog preiskovalnih dejanj glede tožečih strank v obeh zadevnih postopkih [...]. Komisija je z dopisom z dne 8. maja 2015 izpodbijala kršitev pravic tožečih strank v obeh postopkih in med drugim trdila, da označba dokumentov ni nujno pomenila tega, da se jih upošteva in da so bile trditve tožečih strank, da so ekipe inšpektorjev namenoma izbrale in preučile dokumente, za katere velja poklicna tajnost, absolutno neutemeljene. Komisija zato meni, da ni bilo razloga za odlog obeh preiskav, ki potekata.
- 26 [...]
- 27 Druga preiskava, v okviru katere je bil opravljen drugi pregled, je bila končana 7. aprila 2017.“

4 V upoštevnem delu dopisa z dne 8. maja 2015 je bilo navedeno:

„Glede dejanj, ki jih je izvedla Komisija v okviru spisa AT.40244 – Bioethanol, vas opozarjam, da nikakor ne trdite, da bi Komisija imela dokumente, za katere velja zaupnost komunikacije med odvetnikom in njegovo stranko. Vaši zahtevki so omejeni na dejstvo, da so inšpektorji ‚označili‘ (tagged) in lahko prebrali dokumente, ki so se šteli za zaupne.

Vendar so moje ekipe med preiskavo razložile vam, vaši stranki in tretji osebi, ki ste jo izbrali (g. Coene), postopek zbiranja informacij s strani inšpektorjev Komisije in delovanje računalniške opreme za iskanje, ki ga je uporabila Komisija. Tako so vam pojasnili, da dejstvo, da je bil dokument (kot na primer priloga) označen, ne pomeni nujno, da so inšpektorji prebrali vse dokumente, ki so povezani s tem dokumentom (kot je elektronsko sporočilo, ki vsebuje številne priloge, za katere lahko velja poklicna tajnost [...]). Zato so vaše trditve, da so ekipe inšpektorjev namerno izbrale in preučile dokumente, za katere velja poklicna tajnost, absolutno neutemeljene.“

III. Tožba pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 5 Pritožnici sta s tožbo Splošnemu sodišču predlagali, naj za nična razglasi drugo odločbo o pregledu in dopis z dne 8. maja 2015. V utemeljitev te tožbe sta navedli en tožbeni razlog, razdeljen na dva dela.
- 6 Prvi del se je nanašal na kršitev pravice pritožnic do poštenega sojenja, ki ga določata člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in člen 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP), in zlasti pravice do obrambe, načel dobrega upravljanja in sorazmernosti ter dolžnosti nepristranske preiskave.
- 7 Drugi del se je nanašal na kršitev pravice do nedotakljivosti stanovanja, ki ga določata člen 7 Listine in člen 8 EKČP.

- 8 Splošno sodišče je ugotovilo, da je bila ta tožba nedopustna.
- 9 Na prvem mestu je Splošno sodišče v točkah od 57 do 65 izpodbijane sodbe zavrnilo obe trditvi pritožnic glede dopustnosti tožbe v zvezi z drugo odločbo o pregledu.
- 10 Glede tega je Splošno sodišče na eni strani v točkah od 61 do 63 opozorilo, da iz sodne prakse izhaja, da je treba zakonitost akta presoјati glede na pravne in dejanske elemente, ki so obstajali v času, ko je bil sprejet, in da torej v tem primeru očitki zoper potek pregleda, ki je bil odrejen z drugo odločbo o pregledu, ne vplivajo na predlog za razglasitev ničnosti te odločbe, kar naj bi bilo potrjeno tudi s sodbo z dne 18. junija 2015, Deutsche Bahn in drugi/Komisija (C-583/13 P, EU:C:2015:404). Iz te sodbe naj bi namreč izhajalo tudi, da se z nepravilnim potekom pregleda lahko ovrže le veljavnost poznejših odločb o pregledu, sprejetih na podlagi informacij, ki so bile zbrane nezakonito med prejšnjim pregledom.
- 11 Na drugi strani je Splošno sodišče zavrnilo trditev pritožnic, s katero se izpodbija druga odločba o pregledu, ker v tej ni bilo določenih previdnostnih ukrepov, da bi se preprečilo, da bi se Komisija seznanila z dokumenti, ki sta jih predložili v svojo obrambo med prvo preiskavo (v nadaljevanju: previdnostni ukrepi). Ti ukrepi naj bi se zahtevali zaradi nevarnosti, da bi inšpektorji med drugim pregledom našli dokumente obrambe, povezane s prvim pregledom, katerega predmet je bil tesno povezan s predmetom drugega pregleda. V zvezi s tem je Splošno sodišče v točki 64 izpodbijane sodbe navedlo, da kršitve pravice do obrambe, ki jih zatrjujeta pritožnici, niso neposredna posledica neobstoja previdnostnih ukrepov, ampak posledica poteka pregleda, ki ne vpliva na zahtevo za razglasitev ničnosti druge odločbe o pregledu. Po mnenju Splošnega sodišča so Komisiji pri vsakem pregledu vsekakor določene omejitve, tako da je treba vsekakor zagotoviti spoštovanje pravic, ki jih zatrjujeta pritožnici, ne da bi bilo zato treba sprejeti previdnostne ukrepe. Poleg tega pritožnici nista navedli nobenega konkretnega pravila, ki določa pravno obveznost za Komisijo, da v odločbo o pregledu vključi posebne previdnostne ukrepe v zvezi z varstvom dokumentov, za katere velja zaupnost korespondence med odvetnikom in njegovo stranko, ki se je nanašala na drugo preiskavo. Splošno sodišče je na podlagi tega v točki 65 izpodbijane sodbe odločilo, da z drugo odločbo o pregledu niso nastali pravni učinki, ki jih zatrjujeta pritožnici v prvi tožbi in da je bila zato zahteva, ki se nanjo nanaša, nedopustna.
- 12 Na drugem mestu je Splošno sodišče preučilo dopustnost tožbe v delu, v katerem se je nanašala na razglasitev ničnosti dopisa z dne 8. maja 2015.
- 13 Zato je Splošno sodišče v točkah od 79 do 82 izpodbijane sodbe najprej presodilo, da bi bilo treba ta dopis razumeti kot zavrnitev tega, da se dokončno prekinajo preiskovalna dejanja glede pritožnic in da je bil ta dopis predhodni akt. Splošno sodišče je zlasti na podlagi sodbe z dne 11. novembra 1981, IBM/Komisija (60/81, EU:C:1981:264), zato odločilo, da tožba ni dopustna v delu, v katerem se nanaša na zavrnitev odloga tekočih preiskav, ki jih vsebuje ta isti dopis.
- 14 Dalje, Splošno sodišče je zavrnilo trditev pritožnic, da je dopis z dne 8. maja 2015 akt, ki se lahko izpodbija, ker je formalna odločba, s katero je bil končan poseben ločeni postopek glede varstva dokumentov, za katere velja zaupnost korespondence med odvetnikom in njegovo stranko in ki zato takoj in nepreklicno vpliva na njun pravni položaj. V zvezi s tem je Splošno sodišče v točkah od 87 do 89 izpodbijane sodbe ugotovilo, da ta dopis ni bil takšna formalna odločba, saj niti z molkom ni bila zavrnjena zahteva za varstvo zaupnosti, ker Komisija v tem dopisu ni odločila o tem, ali je za zadevne dokumente veljala poklicna tajnost. Z dopisom z dne 8. maja 2015 naj bilo pritožnicama potrjeno, da Komisija dokumentov ni prebrala in da zato ni šlo za kršitev prava Unije. Splošno sodišče je opozorilo, da Komisija fizično ni zasegla teh dokumentov in jih ni vložila v svoj spis, razen enega dokumenta, ki je bil, čeprav je bil fizično zasežen in zapečaten, pozneje vrnjen tožečima strankama.
- 15 Nazadnje, Splošno sodišče je v točkah 91 in 92 izpodbijane sodbe na eni strani spomnilo, da se načeloma sodni nadzor, ki se opravi nad pogoji, v katerih je potekal pregled, nanaša na tožbo za razglasitev ničnosti, ki se, če do tega pride, vložijo zoper končno odločbo, ki jo je Komisija sprejela

v skladu s členom 101(1) PDEU. Tako naj bi bilo tudi zagotovljeno učinkovito pravno sredstvo glede ukrepov, ki jih pri pregledu izvede organ, pristojen za konkurenco, kot to zahteva Evropsko sodišče za človekove pravice. Na drugi strani – v položaju, kakršen je zadevni, ob upoštevanju, da je druga preiskava končana in da bi se lahko, če bi bilo to potrebno, vložila tožba za razglasitev ničnosti zoper mogočo končno odločbo, ki je bila sprejeta v okviru prve preiskave – če sta pritožnici menili, da so bila ravnanja, s katerimi se je Komisija seznanila z dokumenti, za katere velja zaupnost, nezakonita, in da jima je nastala škoda, za katero bi bila lahko odgovorna Unija, bi imeli možnost, da vložita tožbo zaradi nepogodbene odgovornosti. Ta možnost bi obstajala tudi, če po pregledu ne bi bila izdana končna odločba, ki je lahko predmet ničnostne tožbe. Taka odškodninska tožba naj ne bi izhajala iz sistema nadzora veljavnosti aktov Unije, ki imajo obvezne pravne učinke, ki lahko škodujejo interesom tožeče stranke, ampak se lahko vložijo, če je stranki nastala škoda zaradi nezakonitega ravnanja institucije.

IV. Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

- 16 Pritožnici s pritožbo sodišču predlagata, naj razveljavi izpodbijano sodbo, ugotovi, da je njuna ničnostna tožba dopustna, zadevo vrne v razsojanje Splošnemu sodišču, da to o zadevi vsebinsko odloči, in Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 17 Komisija Sodišču predlaga, naj pritožbo zavrne in pritožnicama naloži plačilo stroškov.
- 18 Stranke so bile v skladu s členom 62 poslovnika Sodišča 21. januarja 2019 pozvane, naj predložijo stališča glede tega, ali imata pritožnici še pravni interes v postopku pritožbe. Natančneje, pozvane so bile, naj odgovorijo na vprašanje, kakšno korist bi pridobili pritožnici, če bi bila izpodbijana sodba razglašena za nično, glede na to, da je Komisija 7. aprila 2017 odločila, da konča drugo preiskavo.
- 19 Stranke so na to vprašanje odgovorile z vlogami, ki so jih v sodno tajništvo Sodišča vložile 20. februarja 2019.

V. Pritožba

A. Dopustnost

1. Trditve strank

- 20 Pritožnici sta v odgovor na vprašanje, ki ga je Sodišče zastavilo strankam, trdili, da bi lahko razveljavitev izpodbijane sodbe ter razglasitev ničnosti druge odločbe o pregledu in dopisa z dne 8. maja 2015, ki bi lahko bila posledica te razveljavitve, vodili k prenehanju nadaljevanja prve preiskave, povzročili nezakonnost sprejetja vseh aktov, ki jih je Komisija sprejela glede preiskave ali pregleda v prvi in v drugi preiskavi ter bi na podlagi tega lahko zahtevali odškodnino za nastalo škodo.
- 21 Na eni strani je namreč kršitev pravice do obrambe – ker je Komisija pregledala dokumente, ki se nanašajo na prvi pregled, do česar je lahko prišlo zaradi neobstoja previdnostnih ukrepov v drugi odločbi o pregledu – *de facto* onemogočila organizacijo obrambe pritožnic v tej preiskavi. Poleg tega bi ugotovitev nezakonnosti in razglasitev ničnosti druge odločbe o pregledu – ker je lahko Komisija na njeni podlagi upoštevala te dokumente – morala voditi k razglasitvi ničnosti dopisa z dne 8. maja 2015, ker bi morala Komisija glede na to, da prvega postopka preiskave ni bilo mogoče izvesti nepristransko, to preiskavo dokončno končati. Poleg tega, ker Komisija z dopisom z dne 8. maja 2015 ni priznala, da so dokumenti obrambe, ki so bili predloženi v prvi preiskavi, tajni, je pritožnicama odvzela pravico do popolne obrambe v okviru te preiskave. Na drugi strani naj konec upravnega postopka druge preiskave ne bi onemogočal mogočega ponovnega odprtja te preiskave.

- 22 Komisija nasprotno meni, da predmet pritožbe v delu, v katerem se nanaša na del izpodbijane sodbe v zvezi s to preiskavo, zaradi konca upravnega postopka druge preiskave ne obstaja več.
- 23 Natančneje, ta konec preiskave naj bi pritožnicama omogočil, da dosežeta to, kar predlagata s tožbo v delu, v katerem se nanaša na razglasitev ničnosti druge odločbe o pregledu in dopisa z dne 8. maja 2015, vsaj glede zavrnitve Komisije, da prekine drugo preiskavo. Čeprav je namen te preiskave le konec upravnega postopka, pa naj bi bil, ker ni bil začet noben formalni postopek, ta konec skoraj dokončen. V zvezi s tem Komisija pojasnjuje, da ne obstaja nobena možnost, da se ponovno začne preiskava, če se ne pojavijo nobena nova pomembnejša dejstva. Poleg tega za takšen ponovni začetek postopka veljajo nekateri pogoji, zlasti glede obrazložitve, in bi verjetno prišlo do nove preiskave, v okviru katere Komisija ne bi smela uporabiti dokumentov, ki so bili obravnavani v drugi končani preiskavi.

2. Presoja Sodišča

- 24 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča mora pravni interes tožeče stranke glede predmeta tožbe obstajati ob njeni vložitvi, sicer ta ni dopustna. Ta predmet spora in pravni interes morata obstajati do razglasitve sodne odločbe, sicer se postopek ustavi, kar predpostavlja, da ima lahko stranka, ki tožbo vložila, od izida te tožbe korist (sodba z dne 6. septembra 2018, Bank Mellat/Svet, C-430/16 P, EU:C:2018:668, točka 50 in navedena sodna praksa).
- 25 V obravnavanem primeru, kot priznava Komisija, upravni konec druge preiskave, do katerega je prišlo med tožbenim postopkom pred Splošnim sodiščem, ni dokončen, saj se ta preiskava lahko ponovno začne, če Komisija izve za nova pomembna dejstva.
- 26 Le pravna možnost, da se ta preiskava ponovno začne, pa zadostuje za obstoj pravnega interesa pritožnic. Razveljavitev izpodbijane sodbe in mogoča razglasitev ničnosti druge odločbe o pregledu in dopisa z dne 8. maja 2015 od Splošnega sodišča, do česar bi lahko prišlo, bi povzročili vsaj to, da bi se odvzela pravna podlaga tem domnevno nezakonitim dejanjem preiskave, ki jih je Komisija uporabila v okviru druge preiskave in ji tako, če bi bilo to potrebno, naložila, da začne novo preiskavo, v kateri ne bi smela uporabiti domnevno zaupnih dokumentov, ki so bili obravnavani v prejšnji preiskavi (glej v tem smislu sodbi z dne 22. oktobra 2002, Roquette Frères, C-94/00, EU:C:2002:603, točka 49, in z dne 18. junija 2015, Deutsche Bahn in drugi/Komisija, C-583/13 P, EU:C:2015:404, točka 45).
- 27 Pritožnici imata torej še vedno pravni interes za razveljavitev izpodbijane sodbe, zato je njuna pritožba dopustna.

B. Vsebinska presoja

1. Prvi tožbeni razlog: napačna uporaba prava in kršitev obveznosti obrazložitve

- 28 Pritožnici s prvim pritožbenim razlogom navajata več napačnih uporab prava in kršitev obveznosti obrazložitve, ki jih je storilo Splošno sodišče pri presoji dopustnosti tožbe, o kateri je odločalo. Ta pritožbeni razlog je sestavljen iz dveh delov.

a) Prvi del: presoja, ki jo je glede druge odločbe o pregledu opravilo Splošno sodišče

1) Trditve strank

- 29 Prvi del prvega pritožbenega razloga, ki ga pritožnici utemeljujeta s štirimi trditvami, se nanaša na presojo Splošnega sodišča glede dopustnosti tožbe v delu, v katerem se je ta nanašala na razglasitev ničnosti druge odločbe o pregledu.
- 30 V okviru prve trditve pritožnici izhajata iz predpostavke, da tudi če bi bila druga odločba o pregledu ustrezno obrazložena, torej če bi bili z njo določeni previdnostni ukrepi, inšpektorji ne bi ugotovili, da lahko na njeni podlagi obravnavajo dokumente, ki sta jih pritožnici šteli za zaupne.
- 31 V zvezi s tem pritožnici navajata, da je Splošno sodišče kršilo obveznost obrazložitve, ki jo je imelo, ker ni odgovorilo na trditve glede tega, da opustitev določitve previdnostnih ukrepov v drugi odločbi o pregledu pomeni tudi kršitev obveznosti obrazložitve, člena 20(4) Uredbe št. 1/2003, člena 47 Listine in člena 6 EKČP. Drugič, Splošno sodišče naj bi v točki 64 izpodbijane sodbe izkrivilo predlog pritožnic, ker je ugotovilo, da nista navedli nobenega konkretnega pravila, ki bi določalo zatrjevano obveznost, da je treba v drugo odločbo o pregledu vključiti previdnostne ukrepe, čeprav naj bi zato navedli iste določbe. Tretjič, Splošno sodišče je napačno presodilo, da sta pritožnici navedli prvo trditev, da naj bi bila zaradi nezakonitega poteka pregleda vprašljiva veljavnost odločbe, na podlagi katere je bil ta pregled izveden. V resnici sta podrobna pravila za izvajanje druge odločbe navedli le kot dopolnitev in kot pojasnitev zakonitosti odločbe v smislu sodbe z dne 18. junija 2015, Deutsche Bahn in drugi/Komisija (C-583/13 P, EU:C:2015:404).
- 32 Pritožnici z drugo trditvijo trdita, da je Splošno sodišče s tem, da je v točki 64 izpodbijane sodbe navedlo, da domnevne kršitve pravice do obrambe niso bile neposredno posledica neobstoja previdnostnih ukrepov, ampak poteka pregleda, in da so bile Komisiji pri vsakem pregledu vsekakor določene omejitve, napačno vsebinsko odločilo o tožbi v okviru presoje njene dopustnosti.
- 33 Pritožnici s tretjo trditvijo trdita, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je v točkah 62, 64 in 65 izpodbijane sodbe menilo, da neobstoj obrazložitve tega, da v drugi odločbi o pregledu ni bilo previdnostnih ukrepov, ne vpliva na predlog za razglasitev ničnosti, da zatrjevane kršitve ne izhajajo neposredno iz tega neobstoja in da iz druge odločbe o pregledu niso nastali pravni učinki, ki sta jih navedli.
- 34 V resnici pritožnici menita, da je bil predmet prvega in drugega pregleda tesno povezan, zato je bilo pri Komisiji pri sprejetju druge odločbe o pregledu povečano objektivno tveganje kršitve pravice do obrambe med potekom pregleda. V teh okoliščinah bi morala Komisija upoštevati to tveganje, med drugim z določitvijo previdnostnih ukrepov, s katerimi bi opredelila pristojnosti inšpektorjev. Zato naj bi zaradi neobstoja teh ukrepov nastale zatrjevane nepravilnosti inšpektorjev.
- 35 Poleg tega pritožnici Splošnemu sodišču očitata, da ni spoštovalo obveznosti obrazložitve, ki jo je imelo, prvič, ker ni navedlo nobenega razloga, s katerim bi bilo mogoče utemeljiti neobstoj neposredne vzročne zveze med neobstojem obrazložitve in kršitvijo pravice do obrambe, in drugič, ker ni odgovorilo na njuno trditev glede povezave med predmetoma obeh pregledov, zaradi česar je bila nujna posebna obrazložitev Komisije.
- 36 S četrto trditvijo pritožnici trdita, da je Splošno sodišče v točki 64 izpodbijane sodbe napačno uporabilo pravo, ker je menilo, da je bilo spoštovanje pravice do obrambe vsekakor zagotovljeno z omejitvami, ki jih je imela Komisija med vsakim pregledom. V resnici naj z obstojem teh omejitev Komisija ne bi bila odvezana obveznosti obrazložitve njenih odločb. Poleg tega naj Splošno sodišče s tem, da se je le abstraktno sklicevalo na te omejitve, ne bi opravilo nadzora nad tem, ali je Komisija spoštovala pravico do obrambe, kar je napačno.

37 Komisija te trditve prereka.

2) Presoja Sodišča

- 38 Pritožnici s prvim delom njunega prvega pritožbenega razloga in štirimi trditvami v utemeljitev tega dela, ki jih je treba preučiti skupaj, v bistvu trdita, da je Splošno sodišče večkrat napačno uporabilo pravo in kršilo obveznost obrazložitve ter pravico do obrambe, ker je ugotovilo, da tožbeni razlog glede neobstoja obrazložitve druge odločbe o pregledu v delu, v katerem bi morali biti določeni previdnostni ukrepi, nedopusten.
- 39 Natančneje, Splošno sodišče naj torej najprej ne bi odgovorilo na tožbeni razlog pritožnic v zvezi z neobstojem obrazložitve druge odločbe o pregledu v delu, v katerem niso bili določeni previdnostni ukrepi.
- 40 V zvezi s tem je treba navesti, da je v teh trditvah zmeda med presojo, ki jo mora opraviti sodišče na prvi stopnji v okviru presoje dopustnosti ničnostne tožbe, in vsebinsko presojo, ki jo mora opraviti to sodišče.
- 41 Splošno sodišče je namreč tožbo preučilo le glede trditev pritožnic, ki se nanašajo na ugotavljanje dopustnosti te tožbe. Splošno sodišče je v okviru te presoje med drugim preverilo, ali bi bilo na podlagi trditev, na katerih temelji ta tožba, mogoče izpodbijati zakonitost izpodbijanih aktov.
- 42 V nasprotju s tem, kar trdita pritožnici, torej Splošno sodišče upravičeno ni presojalo utemeljenosti trditev, da je neobstoj previdnostnega ukrepa v drugi odločbi o pregledu pomenil kršitev obveznosti člena 20(4) Uredbe št. 1/2003, člena 47 Listine in člena 6 EKČP.
- 43 Dalje, trditev pritožnic, da je Splošno sodišče neupravičeno presojalo utemeljenost tožbe, pri čemer je v točki 64 izpodbijane sodbe ugotovilo, da zatrjevane kršitve pravice do obrambe niso neposredno izhajale iz neobstoja previdnostnih ukrepov, ampak iz poteka pregleda, izhaja iz napačnega razumevanja navedene točke.
- 44 V tej točki Splošno sodišče namreč ni preučilo utemeljenosti trditev, s katerimi so se dokazovale te kršitve, ampak je pri presoji dopustnosti te tožbe le ugotovilo, da nikakor ni obstajala vzročna zveza med temi kršitvami, tudi če bi bil dokazan njihov obstoj, in zakonitostjo druge odločbe o pregledu.
- 45 Splošno sodišče je v točki 61 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da je treba zakonitost akta Unije presojati glede na dejanske in pravne elemente, ki so obstajali ob sprejetju tega akta (sodba z dne 11. maja 2017, Švedska/Komisija, C-562/14 P, EU:C:2017:356, točka 63 in navedena sodna praksa), zato akti, ki so bili sprejeti po sprejetju odločbe, ne morejo vplivati na njeno veljavnost (sodbi z dne 8. novembra 1983, IAZ International Belgium in drugi/Komisija, od 96/82 do 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 in 110/82, EU:C:1983:310, točka 16, in z dne 17. oktobra 1989, Dow Benelux/Komisija, 85/87, EU:C:1989:379, točka 49, ter sklep predsednika Sodišča z dne 27. septembra 2004, Komisija/Akzo in Akcros, C-7/04 P(R), EU:C:2004:566, točka 46).
- 46 Zato glede na to, da so zatrjevane kršitve v obravnavanem primeru inšpektorji Komisije morda storili šele med drugim pregledom in torej po sprejetju druge odločbe o pregledu, te nikakor ne bi mogle vplivati na njeno zakonitost.
- 47 Pritožnici menita tudi, da bi morali biti v obravnavanem primeru določeni previdnostni ukrepi glede na povečano tveganje, da inšpektorji med drugim pregledom lahko upoštevajo zaupne dokumente iz prvega pregleda, ker sta predmeta preiskav, v okviru katerih sta potekala ta pregleda, podobna.

- 48 Ugotoviti je treba, da ta trditev v bistvu temelji na predpostavki, da bi morali biti v drugi odločbi o pregledu za izvajanje pregleda določeni posebni previdnostni ukrepi glede varstva zaupnosti komunikacije med odvetnikom in njegovo stranko, ker je bil pred tem pregledom že opravljen prvi pregled in ker sta oba pregleda potekala v okviru preiskav s podobnima predmetoma. V teh okoliščinah bi bilo namreč le s takimi previdnostnimi ukrepi mogoče zagotoviti, da inšpektorji Komisije ne bi ugotovili, da lahko na podlagi te odločbe pregledajo dokumente, za katere velja zaupnost med odvetnikom in njegovo stranko.
- 49 Vendar taka predpostavka očitno ni pravilna.
- 50 Pravica do varstva zaupnosti komunikacij med odvetnikom in njegovo stranko namreč spada v okvir pravice do obrambe, ki jo je treba spoštovati od začetka predhodne preiskave (glej v tem smislu sodbe z dne 18. maja 1982, AM & S Europe/Komisija, 155/79, EU:C:1982:157, točke od 18 do 23; z dne 21. septembra 1989, Hoechst/Komisija, 46/87 in 227/88, EU:C:1989:337, točka 16, in z dne 14. septembra 2010, Akzo Nobel Chemicals in Akros Chemicals/Komisija in drugi, C-550/07 P, EU:C:2010:512, točki 40 in 41). To pravico morajo zato načeloma spoštovati Komisija in njeni inšpektorji, ne glede na obseg pooblastila, ki ga imajo na podlagi odločbe o pregledu.
- 51 Tako inšpektorji na podlagi neobstoja kakršnih koli previdnostnih ukrepov v zvezi z domnevno zaupnimi dokumenti iz prvega pregleda nikakor ne bi mogli sklepati – v nasprotju s trditvami pritožnic – da jim je dovoljeno kršiti zaupnost teh dokumentov.
- 52 Nazadnje, glede trditev zoper ugotovitve iz točke 64 izpodbijane sodbe, v skladu s katerimi se Komisiji pri vsakem pregledu vsekakor določijo omejitve, tako da se vsekakor zagotovi spoštovanje pravic, ki jih zatrjujeta pritožnici, in ker pritožnici nista navedli konkretnega pravila, ki določa pravno obveznost za Komisijo, da v drugo odločbo o pregledu vključi posebne previdnostne ukrepe, zadostuje ugotoviti, da so te ugotovitve odvečne in da zato tudi pod predpostavko, da so utemeljene, ne morejo biti podlaga za razveljavitev izpodbijane sodbe in jih je zato treba zavrniti kot brezpredmetne.
- 53 Iz ustaljene sodne prakse namreč izhaja, da kadar eden od razlogov, ki jih navede Splošno sodišče, zadošča za utemeljitev izreka sodbe, napake, ki bi jih lahko vseboval drug razlog, prav tako naveden v zadevni sodbi, nikakor ne vplivajo na navedeni izrek, tako da je razlog, s katerim so navedene, brezpredmeten in ga je treba zavrniti (glej med drugim sodbi z dne 29. aprila 2004, Komisija/CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, točka 68, in z dne 15. maja 2019, CJ/ECDC, C-170/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:410, točka 56).
- 54 Glede na zgornje ugotovitve je Splošno sodišče pravilno izključilo, da bi bilo s trditvami pritožnic mogoče izpodbijati zakonitost druge odločbe o pregledu in v točki 65 izpodbijane sodbe odločilo, da je tožba nedopustna v delu, v katerem se nanaša na razglasitev ničnosti te odločbe.
- 55 Prvi del prvega pritožbenega razloga je treba torej zavrniti.

b) Drugi del: presoja Splošnega sodišča glede dopustnosti tožbe v delu, v katerem se nanaša na razglasitev ničnosti dopisa z dne 8. maja 2015

1) Trditve strank

- 56 Drugi del prvega pritožbenega razloga, v utemeljitev katerega sta navedeni dve trditvi, obravnava presojo Splošnega sodišča glede dopustnosti tožbe v delu, v katerem se nanaša na razglasitev ničnosti dopisa z dne 8. maja 2015.

- 57 Pritožnici s prvo trditvijo Splošnemu sodišču očitata, da je izkrivilo besedilo tega dopisa. Čeprav je bil namreč v skladu s točko 80 izpodbijane sodbe to le pripravljalni akt za sprejetje dokončne odločbe Komisije, s katero je bila končana preiskava, je bilo v navedenem dopisu v resnici upoštevano dokončno stališče Komisije, da zadevni dokumenti niso zaupni. Ta dopis je bil torej odločba, ki za pritožnici ustvarja obvezne pravne učinke. Poleg tega je Splošno sodišče v točki 87 navedene sodbe izkrivilo dejstva, ker je ugotovilo, da Komisija v tem dopisu „ni odločila o tem, ali je za zadevne dokumente veljala poklicna tajnost in da je bilo najpozneje z dopisom z dne 8. maja 2015 tožečima strankama potrjeno, da dokumentov Komisija ni prebrala“. V resnici pa naj bi iz tega dopisa jasno izhajalo, da Komisija ni nasprotovala temu, da so bili označeni deli pregledani.
- 58 Poleg tega je bila z dopisom z dne 8. maja 2015 pritožnicama povzročena nepopravljiva škoda. Na eni strani je namreč to, da se je Komisija seznanila z zadevnimi dokumenti, vsekakor lahko na neki način vplivalo na prvo preiskavo, na drugi strani pa bi lahko le prekinitev te preiskave preprečila, da se navedena škoda poveča, glede na to, da naj bi v zelo specifičnih okoliščinah tega primera prav kršitev pravice do obrambe med drugo preiskavo lahko ogrozila možnost učinkovite obrambe, ki bi jo morali imeti pritožnici.
- 59 Pritožnici z drugo trditvijo trdita, da je Splošno sodišče v točkah od 86 do 89 napačno ugotovilo, da se ta položaj razlikuje od položaja, v katerem je bila izdana sodba z dne 17. septembra 2007, Akzo Nobel Chemicals in Akros Chemicals/Komisija (T-125/03 in T-253/03, EU:T:2007:287), in ugotovilo, da ni bilo fizičnega zasega domnevno zaupnih dokumentov in da ti dokumenti niso bili vloženi v spis, zato Komisija ni sprejela zavrnilne odločbe zaradi molka organa glede predloga za varstvo zaupnosti korespondence med odvetnikom in njegovo stranko.
- 60 Najprej, razlikovanje na podlagi tega, ali so bili dokumenti zaseženi, naj bi bilo v resnici umetno in je Komisiji omogočilo, da z izognitvijo kopiranja dokumentov obrambe, ki pa so jih njeni inšpektorji kljub temu pregledali, prepreči, da se lahko njena odločba izpodbija. Dalje, Splošno sodišče naj bi v točki 87 izpodbijane sodbe izkrivilo dejstva, ker je ugotovilo, da je bilo z dopisom z dne 8. maja 2015 potrjeno, da ti inšpektorji niso prebrali dokumentov obrambe pritožnic. Komisija je v obrambi pred Splošnim sodiščem priznala, da so dokumente obrambe pritožnic, glede katerih je menila, da zanje ne velja poklicna tajnost, njeni inšpektorji lahko prebrali, in presodila, da so ti lahko na hitro pregledali dokumente, ki bi lahko bili varovani. Nazadnje, navedeni dopis naj bi bil odločba zaradi molka organa, s katero se je končal poseben ločeni postopek v zvezi z varstvom pravice do obrambe. V zvezi s tem vprašanje, ali je Komisija tudi prekopirala in/ali vložila dokumente v svoj spis, ni upošteveno. V obravnavanem primeru je bila odločba Komisije zaradi molka organa vsekakor materializirana s fizično vključitvijo dokumentov obrambe v izbor iskanja, s pregledom teh dokumentov in z izbiro nekaterih med njimi kot upoštevnih za preiskavo, čeprav so bili pozneje odstranjeni s seznama dokumentov za izvoz.
- 61 Komisija te trditve prereka.

2) Presoja Sodišča

- 62 Z drugim delom prvega pritožbenega razloga pritožnici v bistvu zatrjujeta, da je bil dopis z dne 8. maja 2015 izkrivljen in da je bilo napačno uporabljeno pravo, ker je Splošno sodišče napačno opredelilo ta dopis kot pripravljalni akt in ne kot končno odločbo Komisije, s katero je bila zavrnjena zahteva za varstvo zaupnosti korespondence med odvetnikom in njegovo stranko.
- 63 Najprej je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, če je Splošno sodišče ugotovilo ali presodilo dejstva, Sodišče pristojno le za to, da na podlagi člena 256 PDEU opravi nadzor nad pravno opredelitvijo teh dejstev in iz njih izpeljanih pravnih posledic. Presoja dejstev torej, razen

pri izkrivljanju dokazov, predloženih Splošnemu sodišču, ni pravno vprašanje, ki bi bilo predmet nadzora Sodišča (glej med drugim sodbo z dne 20. septembra 2018, Španija/Komisija, C-114/17 P, EU:C:2018:753, točka 75 in navedena sodna praksa).

- 64 Če gre pri tem izkrivljanju za razlago dokumenta, ki je v nasprotju z njegovo vsebino (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Francija/Komisija, C-601/11 P, EU:C:2013:465, točka 106), mora to izkrivljanje očitno izhajati iz spisa in predpostavlja, da je Splošno sodišče očitno prekoračilo meje razumne presoje teh dokazov. V zvezi s tem ne zadošča navesti, da se lahko dokument razlaga drugače, kot ga razlaga Splošno sodišče (sodba z dne 29. oktobra 2015, Komisija/ANKO, C-78/14 P, EU:C:2015:732, točka 55 in navedena sodna praksa).
- 65 V obravnavanem primeru iz dopisa z dne 8. maja 2015 izhaja, da je Komisija menila, da „dejstvo, da se dokument označi (na primer kot priloga), ne pomeni nujno, da so inšpektorji prebrali vse dokumente, ki so povezani s tem dokumentom“, med katerimi so tudi dokumenti, „za katere lahko velja poklicna tajnost“. Čeprav Komisija ni izrecno izključila, da so njeni inšpektorji lahko prebrali domnevno zaupne dokumente, pa ni priznala, kot to trdita pritožnici, da so jih dejansko prebrali, čeprav površno. Komisija pa je izrecno izključila, da je to označevanje dokumenta nujno enakovredno branju tega dokumenta.
- 66 Zato je treba ugotoviti, da Splošno sodišče s tem, da je v točki 87 izpodbijane sodbe odločilo, da „Komisija v dopisu z dne 8. maja 2015 ni odločila o vprašanju, ali je za zadevne dokumente veljala poklicna tajnost“ in ali je ta dopis vsaj „potrjeval pritožnicam, da Komisija dokumentov ni prebrala“, tega dopisa ni razlagalo očitno v nasprotju z njegovo vsebino in ga torej ni izkrivilo.
- 67 Iz tega izhaja, da je Splošno sodišče v točki 90 izpodbijane sodbe pravilno razlikovalo med to zadevo in zadevo, v kateri je bila izdana sodba Splošnega sodišča z dne 17. septembra 2007, Akzo Nobel Chemicals in Akcros Chemicals/Komisija (T-125/03 in T-253/03, EU:T:2007:287), v kateri je Komisija odločila o zaupnosti dokumentov z odločbo zaradi molka organa, ki je bila konkretizirana z zasegom teh dokumentov, in tako formalno zavrnila zahtevo za varstvo zaupnosti teh dokumentov.
- 68 Ker je v obravnavanem primeru Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da dopis z dne 8. maja 2015 ni določal stališča glede zaupnosti zadevnih dokumentov, niti ni potrdil, da so inšpektorji Komisije med drugim pregledom prebrali domnevno zaupne dokumente, ta dopis ni predstavljal niti formalne odločbe o zavrnitvi zahteve za varstvo zaupnosti niti *a fortiori* odločbe o potrditvi odločbe zaradi molka organa o zavrnitvi take zahteve.
- 69 Splošno sodišče torej ni napačno uporabilo prava, ker je v točkah 80 in 81 izpodbijane sodbe ugotovilo, da bi bilo treba dopis z dne 8. maja 2015 obravnavati kot dokončno zavrnitev aktov preiskave glede pritožnic, ki so bili pripravljalni akti.
- 70 V teh okoliščinah je treba zavrniti drugi del prvega pritožbenega razloga in zato prvi pritožbeni razlog v celoti.

2. Drugi pritožbeni razlog: kršitev pravice do učinkovitega sodnega varstva

a) Trditve strank

- 71 Pritožnici v okviru drugega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očitata, da je v točkah 91 in 92 izpodbijane sodbe omejilo sodni nadzor domnevno nezakonitega ravnanja Komisije med potekom pregleda le na zahtevka za razglasitev ničnosti morebitne dokončne odločbe, ki jo je ta institucija pozneje sprejela, in za ugotovitev nepogodbene odgovornosti Unije. Splošno sodišče je s tem kršilo pravico pritožnic do učinkovitega sodnega varstva, ki ga določa člen 6 EKČP in člen 47 Listine, saj ta zahtevka pritožnicama nista mogla zagotoviti zadostnega sodnega varstva.

- 72 Na eni strani pritožnici trdita in se pri tem sklicujeta na sodbo ESČP z dne 21. decembra 2010, *Société Canal Plus in drugi proti Franciji* (CE:ECHR:2010:1221JUD002940808), da glede tožbe za razglasitev ničnosti, če Komisija ne sprejme dokončne odločbe, zoper takšna ravnanja nimata nobenih pravnih sredstev, čeprav nepravilnosti, ki so nastale v dani fazi postopka, ni vedno mogoče popraviti v poznejši fazi postopka. Če pa bi bila sprejeta dokončna odločba, s tožbo za razglasitev ničnosti te odločbe ne bi bilo mogoče preprečiti nepopravljivih posledic uporabe zaupnih podatkov iz teh dokumentov, ki naj bi jih pregledali inšpektorji Komisije. Na drugi strani pa tožba za ugotovitev nepogodbene odgovornosti, s katero ne bi bilo mogoče retroaktivno odpraviti pravne podlage za domnevno nezakonita ravnanja Komisije, za zagotovitev varstva pravic pritožnic prav tako ni učinkovita.
- 73 Pritožnici menita, da se *a fortiori* zahteva takšen sklep, saj mora biti na podlagi člena 52(4) in člena 53 Listine sodno varstvo, ki ga zagotavlja pravo Unije, vsaj enakovredno varstvu, ki ga zagotavljajo nacionalne ustavne tradicije. Ustavno sodišče (Belgija) s sklicevanjem na isto sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice meni, da mora sodni nadzor ukrepov pregleda v primeru ugotovitve nepravilnosti omogočiti bodisi, da se prepreči, da do tega pride, bodisi, če je do tega že prišlo, da se zainteresiranim strankam omogoči „ustrezna kompenzacija“.
- 74 Komisija te trditve prereka.

b) Presoja Sodišča

- 75 Drugi pritožbeni razlog se nanaša na kršitev pritožnic do učinkovitega sodnega varstva, kot je določeno s členom 47 Listine in s členom 6 EKČP. Pritožnici Splošnemu sodišču očitata, da je opravilo sodni nadzor domnevno nezakonitih dejanj Komisije med njenim pregledom le glede zahtevka zaradi nepogodbene odgovornosti Komisije in zahtevka za razglasitev ničnosti mogoče dokončne odločbe, ki jo je pozneje sprejela Komisija in s katero so bile ugotovljene kršitve pravil konkurenčnega prava Unije.
- 76 V obravnavanem primeru se na eni strani preudarki iz točk 91 in 92 izpodbijane sodbe, ki jih pritožnici izpodbijata, začenjajo z besedilom „Dodati je treba, da“. Na drugi strani je Splošno sodišče v točkah 82 in 90 te sodbe končalo preučitev trditve pritožnic, kot so bile povzete v točkah 68 in 69 ter v točki 83 navedene sodbe.
- 77 Iz tega izhaja, da so v točkah 91 in 92 izpodbijane sodbe navedeni le dodatni tožbenih razlogi.
- 78 Zato je treba drugi pritožbeni razlog glede na sodno prakso, navedeno v točki 53 te sodbe, zavrniti kot neupoštevten.
- 79 Ob upoštevanju zgoraj navedenih preudarkov je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

- 80 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da kadar pritožba ni utemeljena, Sodišče odloči o stroških. V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se uporablja za pritožbeni postopek na podlagi člena 184(1) navedenega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni.
- 81 Ker je Komisija predlagala, naj se pritožnicama naloži plačilo stroškov, in ker ti s pritožbenimi razlogi nista uspeli, se jima naloži plačilo stroškov. Ker sta pritožbo vložili skupaj, nosita stroške solidarno.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Družbama Alcogroup SA in Alcodis SA se naloži plačilo stroškov.

Rossi

Malenovský

Biltgen

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 17. oktobra 2019.

Sodni tajnik
A. Calot Escobar

Predsednica osmega senata
L. S. Rossi